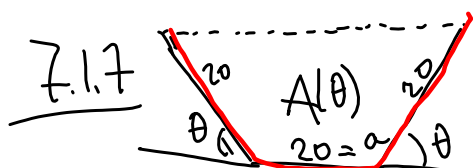

Kalkulus penum 23/10

7.1 7, 15,
7.2 9
7.6 7

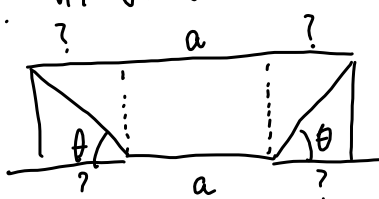

Blikket er 60 cm til sammen.

Vil finne areal til trapeset som funksjon av θ .

$$A = \frac{a+b}{2} h \quad \text{Vil finne } b.$$

høiliggende

$$\text{så } b = a + 2?$$

$$\text{Vi ser at } \cos \theta = \frac{a}{b} \quad \text{så } ? = a \cos \theta.$$

$$\text{Dermed er } b = a + 2a \cos \theta.$$

Vi også uttrykke h v.h.a. θ . Vi har at $\sin \theta = \frac{h}{a}$, så

$$h = a \sin \theta. \quad \text{Dermed er } A = \frac{(a + a + 2a \cos \theta) a \sin \theta}{2} = \frac{a^2 (1 + \cos \theta) \sin \theta}{2}$$

Vil maksimere A m.h.p. θ .

$$A'(\theta) = \frac{a^2}{2} (2 \cos^2 \theta + \cos \theta - 1) \quad \left(\begin{array}{l} \text{bruk at} \\ \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \\ \text{for å bli kvitt sinus} \end{array} \right)$$

Setter $u = \cos \theta$. Løser derfor

$$2u^2 + u - 1 = 0$$

og får $u = \frac{1}{2}$ eller $u = -1$. Så enten $\cos \theta = \frac{1}{2}$ eller $\cos \theta = -1$.

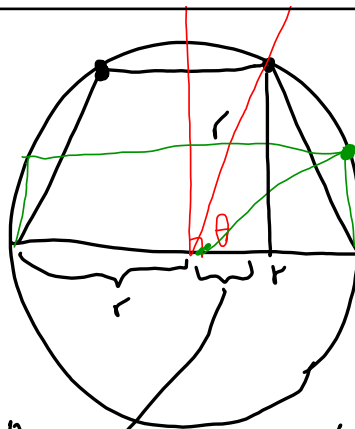
Så vi har $\cos \theta = \frac{1}{2} \Rightarrow \theta = 60^\circ$.

$$\text{Så maks areal er gitt v/ } A(60^\circ) = a^2 \frac{\sqrt{3}}{2} \frac{1}{2} = \frac{\sqrt{3} \cdot 3}{4} a^2$$

$$\begin{aligned} \uparrow \\ \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ = \sqrt{3} \cdot 3 \cdot 100 \\ \approx 500? \end{aligned}$$

7.1.15

Trapez i sirkel m/ ene
siden en diameter i sirkelen
Finne maksimale areal til trapeser.

• En røde streker har lengde r .

• Høyden: $\sin \theta = \frac{h}{r}$ så $h = r \sin \theta$

• a: $a = 2r$

• b: $\cos \theta = \frac{b/2}{r}$

• så $b = 2r \cos \theta$

• så $A = \frac{a+b}{2} h = r^2 (1 + \cos \theta) \sin \theta$

Deriver!

$$\begin{aligned} A'(\theta) &= r^2 \left(-\sin^2 \theta + (1 + \cos \theta) \cos \theta \right) \\ &= r^2 \left(-1 + \cos^2 \theta + \cos \theta + \cos^2 \theta \right) \\ &= r^2 \left(2 \cos^2 \theta + \cos \theta - 1 \right) \\ &= r^2 \left(\cos \theta - \frac{1}{2} \right) (\cos \theta + 1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} -\cos^2 \theta + \sin^2 \theta &= -1 \\ -\sin^2 \theta &= -1 + \cos^2 \theta \end{aligned}$$

Må ha $\theta \in [0, \frac{\pi}{2}]$. $\Rightarrow \cos \theta = \frac{1}{2}$. $\theta = 60^\circ$

• så max areal er $A(60^\circ) = r^2 \frac{3}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{4} r^2$

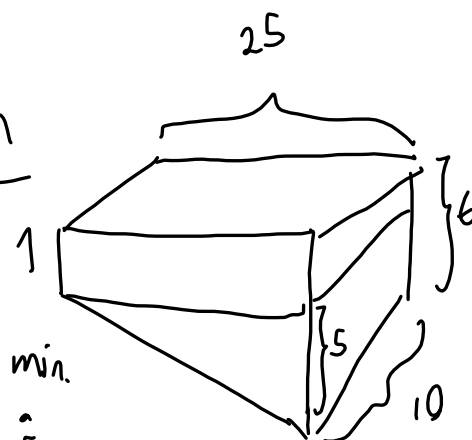
7.2.9

25 m langt

10 m bredde

1 m dyb i den grønne ende

6 m ——— dyb ———

Vann kommer inn 2000 liter pr min.
2 kubikkmeter pr min.

Spm $V'(t) = 2$ Finn $h'(t)$ når
høyden er 3 m i den dype ende.

Finn formel for $V(t) = \text{volum vann etter } t \text{ minutter.}$

$$V(t) = \frac{h(t) \text{ lengde vann}}{2} \cdot 10$$

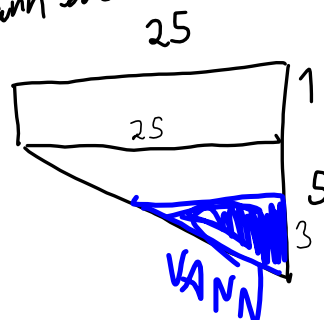
Da store trekanten er formlik med blå.
Dette betyr at $\frac{\text{lengde vann}}{25} = \frac{h(t)}{5}$

Så lengde vann = $5h(t)$. Derfor er $V(t) =$

Vil finne $h'(t)$ når $h(t) = 3$. Deriver og få

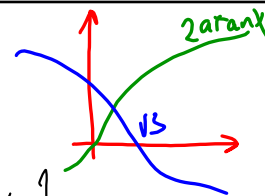
$$2 = V'(t) = 50 h(t) \cdot h'(t)$$

$$\text{Så } h'(t) = \frac{2}{50 \cdot 3} \text{ m/min} = \frac{2}{150} \frac{100 \text{ cm}}{\text{min}} = \frac{4}{3} \frac{\text{cm}}{\text{min}} = 1.33 \dots$$

7.6.7) 5344

$$a) \quad \frac{VS(x)}{HS(x)} = \frac{1+x}{1+x^2} = 2 \arctan x$$

for en løsning x_0 og $\frac{1}{3}\sqrt{3} < x_0 < 1$.

$$HS' = \frac{2}{1+x^2} > 0 \quad \text{så } HS \text{ er strengt} \\ \text{stigende.}$$

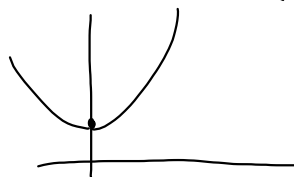
$$VS' = \frac{(1+x^2) - 2x(1+x)}{(1+x^2)^2} = \frac{1+x^2-2x-2x^2}{(1+x^2)^2}$$

$$= \frac{-x^2-2x+1}{(1+x^2)^2}$$

$$HS' - VS' = \frac{2}{1+x^2} - \frac{-x^2-2x+1}{(1+x^2)^2}$$

$$= \frac{2(1+x^2) + x^2 + 2x - 1}{(1+x^2)^2} = \frac{2+2x^2+x^2+2x-1}{(1+x^2)^2}$$

$$= \frac{3x^2+2x+1}{(1+x^2)^2}$$

$$x = \frac{-2 \pm \sqrt{4-12}}{2 \cdot 3} \quad \text{ingen reelle løsninger.}$$

Så $f(x) = HS(x) - VS(x)$ er en strengt stigende funksjon.

$$\text{Ser på } f\left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right) = 2 \arctan\left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right) - \frac{1+\frac{\sqrt{3}}{3}}{1+\frac{1}{3}}$$

$$= 2 \cdot \frac{\pi}{6} - \frac{3+\sqrt{3}}{3+1} \approx 1.18 - 1.3 = -0.12$$

$$f(1) = 2 \arctan(1) - \frac{1+1}{1+1}$$

$$= 2 \cdot \frac{\pi}{4} - 1 = 0.5 \text{ ca?}$$

Så! $f(x)$ må ha nullpunkt x_0 i løsningsområdet.

Noen ganger er det slik at f er strengt stigende. Siden $f(x_0) = 0 = VS(x_0) - HS(x_0)$ er $VS(x_0) = HS(x_0)$.

B) $\varphi(x) = \frac{\arctan x}{(1+x)^2}$

Finn når φ er strengt voksende/avtagende. Finn uttrykk for globalt maksimum.

$$\varphi'(x) = \frac{\frac{1}{1+x^2}(1+x)^2 - 2(1+x)\arctan x}{(1+x)^4}$$

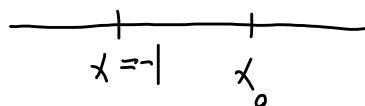
alternativ $x=-1$

For å finne kritiske punkter finner vi når teller er null.

$$\frac{(1+x)^2}{1+x^2} - 2(1+x)\arctan x = 0$$

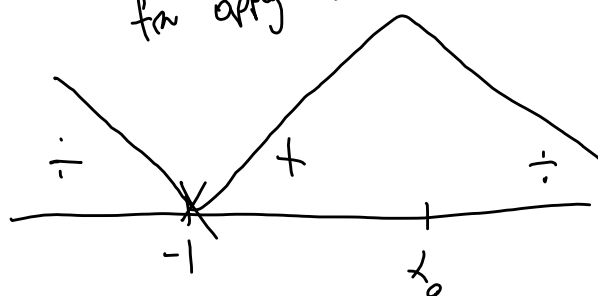
~~1-2.0=1~~

En løsning er gitt $x=-1$. Anser $x \neq -1$, kan da dele på $x+1$.

$$\frac{(1+x)}{1+x^2} - 2\arctan x = 0$$

↳ Denne har nøyaktig én løsning for oppg. a).

fortegnslinje for $\varphi'(x)$

Så φ har toppunkt i x_0 .

$$\varphi(x_0) = \frac{\arctan x_0}{(1+x_0)^2} =$$

maks
verdi

$$= \frac{1+x_0}{2(1+x_0^2)(1+x_0)^2} \text{ fra a).}$$

$$\frac{1+x_0}{1+x_0^2} = 2\arctan x_0$$

7.4.8 f kont', 10 ganger deriverbar
 $\hat{f} = g$ ← omvendte funksjon til f .

Vis at g også er 10 ganger deriverbar og at

$$g''(x) = \frac{f''(g(x)) g'(x)}{f'(g(x))^2} \quad (f'(g(x)) \neq 0)$$

Her alltid $y = f(g(y))$ ← fordi f og g er omvendte

Deriver mhp y på begge sider:

$$1 = f'(g(y)) g'(y).$$

Så $g'(y) = \frac{1}{f'(g(y))}$

Deriver på nytt:

$$g''(y) = \frac{-f''(g(y)) g'(y)}{f'(g(y))^2} \quad \square$$

Lø $f(x) = \sin x$. Finn $g''(\frac{1}{2})$.

$$-f''(\frac{\pi}{6}) g'(\frac{1}{2})$$

$$\text{Så } g''(\frac{1}{2}) = \frac{-f''(\frac{\pi}{6}) g'(\frac{1}{2})}{f'(\frac{\pi}{6})^2}$$

$$= \frac{\sin(\frac{\pi}{6})^{\frac{2}{\sqrt{3}}}}{1 - \sin^2(\frac{\pi}{6})} = \frac{\frac{1}{2}^{\frac{2}{\sqrt{3}}}}{\frac{3}{4}}$$

$$= \frac{1/\sqrt{3}}{3/4} = \frac{4/\sqrt{3}}{3} = \frac{4}{3\sqrt{3}}$$

$$g(\frac{1}{2}) = ? = \frac{\pi}{6}$$

$$g'(\frac{1}{2}) = \frac{1}{f'(g(\frac{1}{2}))}$$

$$= \frac{1}{\cos(\frac{\pi}{6})}$$

$$= \frac{2}{\sqrt{3}}$$

$$f'' = -\sin$$